

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004908

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожушко Віктор Вікторович

2. Viktor V. Kozhushko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політологія

Дата захисту: 26-08-2026

Спеціальність за освітою: 052 Політологія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16203

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.25, 11.25.15, 11.25.19, 11.25.19.03, 11.25.19.05, 11.25.07, 11.25.09

Тема дисертації:

1. Інформаційні війни у воєнно-політичних конфліктах: безпековий вимір
2. Information Warfare in Military-Political Conflicts: The Security Dimension

Реферат/анотація:

1. У роботі представлено системний аналіз інформаційної війни як автономного чинника сучасних воєнно-політичних конфліктів. Актуальність дослідження. Сучасна архітектура глобальної безпеки зазнає фундаментальної деконструкції, де класичні методи збройної боротьби поступаються парадигмі «війни шостого покоління» (6.0). У цьому контексті інформаційний простір перетворюється на самодостатнє безконтактне поле бою, де стратегічний успіх визначається не лише кінетичним нищенням, а здатністю домінувати у смисловому та когнітивному вимірах. У сучасних умовах глобальної турбулентності феномен війни зазнає фундаментальних трансформацій, переходячи від класичних кінетичних зіткнень до стратегій «когнітивного домінування». Об'єкт дослідження – феномен інформаційної війни в структурі сучасних воєнно-політичних конфліктів. Предмет дослідження – безпековий вимір та інституційні механізми протидії деструктивним інформаційним впливам агресора. Мета дослідження полягає у обґрунтуванні теоретико-

методологічних засад та безпекових параметрів інформаційних війн у структурі сучасних воєнно-політичних конфліктів, а також визначення стратегічних напрямів протидії деструктивним інформаційним впливам через зміцнення інформаційно-цифрового суверенітету держави. Методи дослідження. Інституційний аналіз, компаративний аналіз, аналіз документів, структурно-функціональний аналіз, кейс-стаді, метод прогнозування. Наукова новизна та теоретична значущість: Уперше: 1) реконцептуалізовано доктринальну сутність «війни шостого покоління» (Війна 6:0) через парадигму інформаційної інструменталізації зовнішніх політичних сил; 2) об'єктивовано операційну адаптивність та пластичність цієї системи інформаційних атак відповідно до динаміки і хронологічних рамок збройного протистояння; 3) виокремлено та класифіковано ключові політико-технологічні компоненти використання РФ штучного інтелекту як інформаційної зброї у війні проти України та її союзників. Удосконалено: 1) понятійно-категоріальний апарат та ієрархічну супідрядність суміжних безпекових дефініцій; 2) сутність, типологію та функціональні параметри маніпулятивних технологій в епоху «постправди»; 3) доктринальні засади мілітаризації технологічних можливостей штучного інтелекту; 4) безпековий потенціал та політико-правові контури реалізації політики «цифрового суверенітету»; 5) вектори модернізації інформаційної політики на принципах «європейського демократичного стандарту». Одержали подальший розвиток: 1) твердження про перехід від аналізу інформаційної війни як лінійного процесу до її розуміння як багатовимірного соціально-політичного явища; 2) визначення необхідності імплементації європейського досвіду, де безпекова інформаційна політика розглядається як екосистема; 3) зміцнення інформаційної резилентності суспільства як фундаменту внутрішньополітичної стабільності та епістемічної стійкості. Практичне значення дослідження. Здобуті результати теоретичних узагальнень та прикладних висновків дисертаційного дослідження мають прикладне значення і можуть бути використані для модернізації змісту навчальних курсів з політології, соціології, державного управління, журналістики та національної безпеки. Результати наукового пошуку мають безпосереднє прикладне значення для модернізації державно-урядових та безпекових практик та спрямовані на оптимізацію інформаційної політики, посилення потенціалу сектору безпеки і оборони України, а також на обґрунтування стратегічних підходів превентивного купірування когнітивних загроз та нейтралізації інформаційних атак на основі технологій генеративного штучного інтелекту. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота визначена відповідно до комплексної наукової теми «Соціалізація особистості в соціокультурних та соціально-політичних контекстах (0123U103170 від 07.07.2023 р.), яку розробляє кафедра політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження відображені у 3 наукових публікаціях, опублікованих у наукових фахових виданнях, перелік яких затверджено МОН України, а також у 6 тезах доповідей на наукових і науково-практичних конференціях. Структура і обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Обсяг основної частини дисертації становить 182 сторінки, список використаних джерел містить 289 найменування. Загальний обсяг дисертації – 259 сторінок.

2. The paper presents a systematic analysis of information warfare as an autonomous factor in modern military-political conflicts. The relevance of the research. The modern architecture of global security is undergoing a fundamental deconstruction, where classical methods of armed struggle are giving way to the paradigm of “sixth generation warfare” (6.0). In this context, the information space is turning into a self-sufficient contactless battlefield, where strategic success is determined not only by kinetic destruction, but by the ability to dominate in the semantic and cognitive dimensions. In today's conditions of global turbulence, the phenomenon of war is undergoing fundamental transformations, moving from classical kinetic clashes to strategies of “cognitive dominance”. The object of the study – the phenomenon of information warfare in the structure of modern military-political conflicts. The subject of the study is the security dimension and institutional mechanisms for countering the destructive informational influences of the aggressor. The purpose of the study is consists in substantiating the theoretical and methodological principles and security parameters of information wars in the structure of modern military-political conflicts, as well as determining strategic directions for countering destructive information influences through strengthening the information and digital sovereignty of the state. The research methods.

Institutional analysis, comparative analysis, document analysis, structural-functional analysis, case studies, forecasting method. The scientific novelty and theoretical significance of the work. For the first time: 1) reconceptualized the doctrinal essence of "sixth-generation warfare" (Warfare 6:0) through the paradigm of information instrumentalization of external political forces; 2) objectified the operational adaptability and plasticity of this information attack system in accordance with the dynamics and chronological framework of the armed confrontation; 3) isolated and classified the key political and technological components of the Russian Federation's utilization of artificial intelligence as an information weapon in the war against Ukraine and its allies. The following are specified: 1) the conceptual-categorical apparatus and the hierarchical subordination of adjacent security definitions; 2) the essence, typology, and functional parameters of manipulative technologies in the era of "post-truth"; 3) the doctrinal foundations of the militarization of artificial intelligence's technological capabilities; 4) the security potential and political-legal contours of implementing the "digital sovereignty" policy; 5) the vectors of modernizing information policy based on the principles of the "European democratic standard". The following has been further developed: 1) the proposition regarding the transition from analyzing information warfare as a linear process to understanding it as a multidimensional socio-political phenomenon; 2) the identified necessity of implementing European experience, wherein a secure information policy is viewed as an ecosystem; 3) the enhancement of the informational resilience of society as the bedrock of domestic political stability and epistemic security. The practical significance. The obtained results of theoretical generalizations and applied conclusions of the dissertation research have applied significance and can be used to modernize the content of educational courses in political science, sociology, public administration, journalism and national security. The results of scientific research have direct applied significance for the modernization of state-governmental and security practices and are aimed at optimizing information policy, strengthening the potential of the security and defense sector of Ukraine, as well as substantiating strategic approaches to preventively suppressing cognitive threats and neutralizing information attacks based on generative artificial intelligence technologies. The connection of the work with scientific programs, plans, topics. The dissertation work is defined in accordance with the complex scientific topic "Socialization of the individual in socio-cultural and socio-political contexts (0123U103170 dated 07.07.2023), which is being developed by the Department of Political Science, Sociology and Culturology of the G.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University. The publications. The main provisions of the dissertation research are reflected in 3 scientific publications published in scientific professional publications, the list of which is approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine, as well as in 6 abstracts of reports at scientific and scientific-practical conferences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кожушко, В.В. Інформаційна війна в гібридних конфліктах: від пропаганди до кібервпливу. Український політико-правовий дискурс, 2025, 13.
- Кожушко, В. В. Інформаційна війна: цифровий простір як безконтактне поле бою. Національні інтереси України, 2026, 4 (21), С. 2535–2548.
- Кожушко, В. В. Інформаційна війна як стратегічний центр тяжіння гібридної агресії: трансформація безпекового контуру України. 2026, 5 (22), С. 3373–3387.

- Кожушко, В.В. Інформаційна війна в контексті глобалізаційних змін: безпековий аспект. Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних та соціально-політичних контекстах: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2023 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2023. С. 54–56.
- Кожушко, В.В. Дезінформація як фактор посилення політичної поляризації суспільства та підриву довіри до демократичних інститутів. Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних та соціально-політичних контекстах : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2024 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2024. С. 119– 121.
- Кожушко, В.В. Політичні наслідки вразливості старшого покоління України до дезінформації: аналіз загроз інформаційній стійкості держави. Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних та соціально- політичних контекстах : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2025 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2025. С. 82–87.
- Кожушко, В.В. Сучасна інформаційна війна РФ проти України: стратегічні виклики та національний безпековий вимір. Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних та соціально-політичних контекстах : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2026 р.) / Харків. нац. пед. ун- т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2026.
- Кожушко, В.В. Інформація як зброя масового ураження: безконтактна війна 6:0. CROSSPOINTSCIENTIFIC ALMANAC ERNST LORTIKYAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC PROJECT «GLOBAL CREATIVE IDEAS FORUM 5.0» IV SCIENTIFIC CONFERENCE-FORUM (2026) «UNITED PERSPECTIVES 24/7» 2026. No 2. P. 243–244.
- Кожушко, В.В. III в архітектурі інформаційної війни: від обчислювальної пропаганди до алгоритмів «інформаційного отруєння» цифрового простору. CROSSPOINTSCIENTIFIC ALMANAC ERNST LORTIKYAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC PROJECT «GLOBAL CREATIVE IDEAS FORUM 5.0» IV SCIENTIFIC CONFERENCE-FORUM (2026) «UNITED PERSPECTIVES 24/7» 2026. No 2. P. 237–238.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дібікова Юлія Сергіївна

2. Yuliia S. Dibikova

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4135-9100

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шуляк Антоніна Миколаївна

2. Antonina M. Shuliak

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5234-0758

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAE-1066-2019>

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривошеїн Віталій Володимирович

2. Vitaly V. Kryvoshein

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4050-7845

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209196304>;

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=uxrPi9gAAAAJ&hl=ru>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/420617>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калюжна Юлія Іванівна

2. Yuliya I. Kalyuzhna

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7344-410X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радіонова Ірина Олександрівна

2. Iryna O. Radionova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7134-3674

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Куц Галина Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Куц Галина Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Новолокін Антон Володимирович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна